

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

ATZINUMS pārbaudes lietā Nr. 2023-3-22F Rīgā

03.04.2023.

Nr. 6-6/7

[persona A]
[e-pasta adrese]

Ropažu novada pašvaldība
novada.dome@ropazi.lv

Par labas pārvaldības principu un Satversmes 115. pantu

Tiesībsargs ir izskatījis pārbaudes lietu Nr. 2023-03-22F, kas ierosināta, pamatojoties uz [personas A] (turpmāk – iesniedzējs) 2022. gada 29. septembra iesniegumu tiesībsargam (reģistrēts ar Nr. 1260; turpmāk – iesniegums).

Iesniegumā galvenokārt ir iekļauti iebildumi par vēsturisko privatizācijas procesu, kad tika lemts, cik liels būs iesniedzēja dzīvojamās mājas pagalmis. Par šo un citiem jautājumiem tiesībsargs sniedza iesniedzējam skaidrojumu savā 2022. gada 27. oktobra vēstulē Nr. 6-1/596 un 2022. gada 23. decembra vēstulē Nr. 6-9/746.

Papildus, no iesnieguma izriet, ka iesniedzējam tika atteikts iepazīties ar Ropažu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) izsniegto koku ciršanas atļauju, uz kuras pamata īpašumā [“A”] tika atļauta koku ciršana (turpmāk – Koku ciršanas atļauja). Atteikums bija pamatots ar to, ka šī atļauja ir ierobežotas pieejamības informācija.

Līdz ar to tiesībsargs ierosināja pārbaudes lietu, lai noskaidrotu:

- 1) Vai pašvaldība pamatoti noteica ierobežotas pieejamības informācijas statusu tās izsniegtajai Koku ciršanas atļaujai?
- 2) Vai pašvaldība savā rīcībā ir ievērojusi labas pārvaldības principu, nepalīdzot iesniedzējam precizēt viņa informācijas pieprasījumu?

I. Faktiskie apstākļi

Iesniedzējs dzīvo Ropažu novada [...]. Šai mājai blakus atrodas īpašums [“A”], kurā 2022. gada augustā sāka cirst vairākus kokus.

Pamanījis koku ciršanu, iesniedzējs 2022. gada 7. – 11. augustā nosūtīja piecus e-pastus pašvaldības domei un/vai tās deputātiem, brīdinot tos par koku ciršanu zemesgabalā [“A”], jau pirmajā e-pastā norādot, ka “situācija prasa nekavējošo rīcību”.

Savā trešajā e-pastā iesniedzējs norādīja, ka “Šodien es saņēmu satraucošo ziņu: “Kokus zāgē, pamatojoties uz pašvaldības izsniegto ciršanas apliecinājumu – likumīgi”. Es, protams, nevaru apgalvot, ka tas nelikumīgi, taču varu dalīties ar savām zināšanām un informāciju.” Šajā pašā e-pastā iesniedzējs citējis arī Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 27. oktobra saistošo noteikumu Nr. 21/21 “Par koku ciršanu ārpus meža Ropažu novada administratīvajā teritorijā” 14. punktu, kurš nosaka, kuros gadījumos pirms koku izciršanas ir nepieciešams rīkot publisko apspriešanu.

Savukārt, iesniedzēja ceturtajā e-pastā jau tika izteikts iesniedzēja viedoklis, par to, ka “koku ciršanas atļaujas izsniegšana ir vismaz kļūdaina, bet koku ciršana nelikumīga”. Papildus norādīts, ka “institūcijai, kas ir tiesīga anulēt izsniegto koku ciršanas atļauju, tas būtu jādara” un ka “izveidojušos situāciju, manuprāt, būtu jāizvērtē kompetentajai iestādei”.

Vēlāk, savā piektajā e-pastā iesniedzējs, citastarp, izteica lūgumu “atsūtīt man šo koku ciršanai izsniegtās atļaujas kopiju, aizklājot personas datus.”

Atbilde uz iesniedzēja pieciem e-pastiem tika sniegta pašvaldības 2022. gada 23. augusta vēstulē Nr. RN/2022/4.2-1/1564 (turpmāk – pašvaldības 23.08.2023. vēstule). Šajā 23.08.2023. vēstulē, citastarp, ir sniegts skaidrojums par dažiem no iesniedzēja izteiktajiem argumentiem saistībā ar publiskās apspriešanas procedūras kārtību, kura paredzēta Ropažu novada pašvaldības domes 2021. gada 27. oktobra saistošajos noteikumos Nr. 21/21 “Par koku ciršanu ārpus meža Ropažu novada administratīvajā teritorijā”.

Papildus pašvaldības 23.08.2023. vēstulē ir konstatēts, ka: “Iesniedzējs 5. iesniegumā ir pieprasījis sniegt informāciju par izsniegto koku ciršanas atļauju (tās kopiju, aizklājot personas datus) un amatpersonu, kas pieņēmusi lēmumu par koku ciršanu un iezīmējusi kokus dabā. Iesniedzējs iesniegumu ar informācijas pieprasījumu ir iesniedzis e-pastā bez paraksta.

Informācijas atklātības likuma 11. pants noteic informācijas pieprasījuma formu, šī panta trešajā daļā paredzot, ka informācijas pieprasījumā, kas “izteikts rakstveidā vai elektroniskā veidā, norāda pieprasītāja vārdu, uzvārdu (.), adresi, kur nosūtāma informācija, un to paraksta informācijas pieprasītājs”. Informācijas pieprasījums formulējams iespējami precīzi. Informācijas atklātības likuma 11.panta ceturrtā daļa noteic, ka: “Pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota. Ja ierobežotas pieejamības informācija tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta.”

Atbilstoši Dokumentu juridiska spēka likuma 4. panta pirmajai daļai, lai dokumentam būtu juridisks spēks, tajā iekļauj šādus rekvizītus: 1) dokumenta autoru nosaukums; 2) dokumenta datums; 3) paraksts. Elektronisko dokumentu likuma 3. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka “Prasība pēc dokumenta rakstveida formas attiecībā uz elektronisko dokumentu ir izpildīta, ja elektroniskajam dokumentam ir elektroniskais paraksts un elektroniskais dokuments atbilst citām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Elektroniskais dokuments uzskatāms par pašrocīgi parakstītu, ja tam ir drošs elektroniskais paraksts.”

Ievērojot minēto un saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5. panta piekto daļu un 12. panta pirmo daļu, Ropažu novada pašvaldība atsaka izsniegt Iesniedzējam viņa pieprasīto informāciju. Šo atteikumu sniegt pieprasīto informāciju Iesniedzējs var

pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās, iesniedzot pieteikumu Administratīvā rajona tiesas Rīgas tiesu namā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.”

II. Juridiskais pamatojums

Satversme – labas pārvaldības princips

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka no Latvijas Republikas Satversmes 1. panta un 89. panta, kurā noteikts, ka valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, izriet labas pārvaldības princips.¹ Labas pārvaldības princips ir ietverts arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 10. panta piektajā daļā. Tajā norādīts, ka valsts pārvalde savā darbībā ievēro labas pārvaldības principu, kas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Kā to uzsver Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts), VPIL 10. pantā ir ietverti fundamentāli valsts pārvaldes darbības principi, kuru ievērošanai valsts pārvaldes darbībā jābūt pašsaprotamai. Valsts pārvalde ir izveidota, lai darbotos sabiedrības interesēs, un tās darbībai ir jābūt vērstai tikai un vienīgi uz tādu mērķu sasniegšanu, kas atbilst sabiedrības interesēm. Iestādes rīcība, kas ir patvaļīga un neatbilst pilnvarojuma jēgai un mērķim, ir pretēja tiesiskas valsts pārvaldes būtībai un grauj sabiedrības uzticību valsts pārvaldei.²

Satversme – tiesības uz vārda brīvību

Satversmes 100. panta pirmais teikums paredz, ka ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus.

Kā atzinusi Satversmes tiesa, vārda brīvības publiskais aspekts attiecas arī uz ikviena tiesībām brīvi saņemt informāciju no valsts institūcijām, jo demokrātiskas valsts funkcionēšanas neatņemama pazīme ir tās pārskatāmība.³ Arī Senāta judikatūrā atzīts, ka tiesību uz informācijas pieejamību mērķis ir nodrošināt sabiedrības tiesības sekot līdzi tam, kā valsts pilda tai uzticētās publiskās funkcijas.⁴

Satversme – tiesības uz labvēlīgu vidi

Satversmes 115. pants paredz, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Sabiedrības tiesības piedalīties ar vidi saistītu jautājumu pieņemšanā līdzās tiesībām uz vides informāciju un tiesībām uz tiesas pieejamību ar vidi saistītu jautājumu pārsūdzēšanā ir uzskatāmas par Satversmes 115. pantā nostiprināto tiesību uz labvēlīgu vidi procesuālajiem elementiem.⁵

¹ Skat. Satversmes tiesas 2003. gada 25. marta sprieduma lietā Nr. 2002-12-01 6. punktu.

² Skat. Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2020. gada 27. novembra spriedumu lietā Nr. SKA-395/2020 (A420308316), 12. punktu.

³ Skat. Satversmes tiesas 1999. gada 6. jūlija sprieduma lietā Nr. 04-02(99) secinājumu daļas 1. un 3. punktu un 2003. gada 5. jūnija sprieduma lietā Nr. 2003-02-0106 secinājumu daļas 1. punktu.

⁴ Sal. Senāta 2007. gada 8. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-194/2007 (A42158404) 14. punktu.

⁵ Skat. Satversmes tiesas 2008. gada 17. janvāra sprieduma lietā Nr. 2007-11-03 12. punktu un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2018. gada 26. janvāra lēmuma lietā Nr. SKA-757/2018 8. punktu.

Sabiedrības līdzdalības tiesības ir konkretizētas Vides aizsardzības likumā un to juridiskais avots ir Orhūsas konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

Vides aizsardzības likums

Vides aizsardzības likuma 7. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka sabiedrībai ir tiesības saņemt no pašvaldībām vides informāciju rakstveidā, audioierakstā, vizuālā, elektroniskā vai citā veidā. Šā panta trešajā daļā ir noteikts, ka vides informācijas pieprasītājam nav jāpamato, kādam nolūkam šī informācija nepieciešama.

Vides aizsardzības likuma 10. panta pirmās daļas pirmais punkts paredz, ka jebkura valsts pārvaldes iestāde vai pašvaldība (turpmāk arī – iestāde) nodrošina to rīcībā esošās (to sagatavotās vai saņemtās) vides informācijas sniegšanu. Savukārt, 10. panta trešās daļas 3. un 4. punkts paredz, ka iestāde atbilstoši kompetencei norīko atbildīgo koordinatoru vai amatpersonu, kas nodrošina vides informācijas pieejamību sabiedrībai un sniedz informācijas pieprasītājam nepieciešamo palīdzību, formulējot vai precizējot iesniegumu, kā arī informē sabiedrību par tās tiesībām un iespējām saņemt vides informāciju.

Vides aizsardzības likuma mērķis atbilstoši 2. panta pirmajai daļai ir nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Vide, kuru veido dažādi vides elementi un to savstarpējā mijiedarbība, ir sabiedrības eksistences pamats, no kā atkarīga sabiedrības un ikviena tās locekļa izdzīvošana un labklājība ilgtermiņā.⁶

Administratīvā procesa likums

Administratīvā procesa likuma 54. panta pirmā daļa paredz, ka privātpersonai un iestādei, kas nav administratīvā procesa dalībnieks, informāciju sniedz saskaņā ar Informācijas atklātības likumu, Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Informācijas atklātības likums

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 4. pantu vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija. Savukārt, 5. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtinā vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm. Šā panta sestajā daļā ir konkretizēts, ka par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija par fiziskās personas privāto dzīvi.

Informācijas atklātības likuma 11. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka informāciju var pieprasīt rakstveidā, mutvārdos vai elektroniskā veidā. Šā panta otrajā daļā ir noteikts, ka visi informācijas rakstveida pieprasījumi ir reģistrējami. Iestāde var noteikt kārtību, kādā reģistrējami informācijas pieprasījumi, kas izteikti mutvārdos, un tādi pieprasījumi, kas iesniegti elektroniskā veidā un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav parakstīti ar elektronisko parakstu.

Attiecībā uz pieprasītās informācijas atteikšanu šā likuma 12. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka, ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tā savā rakstveida atteikumā norāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

⁶ Skat. Satversmes tiesas 2009. gada 6. jūlija sprieduma lietā Nr. 2008-38-03 9.1. punktu.

III. Tiesībsarga vērtējums

1. Ierobežotas pieejamības informācijas statuss koku ciršanas atļaujām

Pārbaudes lietā tiesībsargs vērtēja, vai koku ciršanas atļaujās iekļautā informācija ir uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju. Koku ciršanas atļaujā ir ietverta šāda informācija:

- atļaujas izdevējs (pašvaldības kontaktinformācija);
- atļaujas izdošanas datums;
- atļaujas numurs;
- atļaujas izdošanas tiesiskais pamats (atsauce uz Ministru kabineta noteikumiem);
- adrese, kur paredzēts cirst kokus;
- **administratīvā akta adresāts (juridiskā persona, kurai izsniegta Koku ciršanas atļauja)**;
- uzskaitījums ar kokiem, kurus drīkst cirst, to diametrs, skaits un cena;
- atļaujas termiņš;
- informācija par normatīvajos aktos noteikto aizliegumu cirst kokus noteiktā laika posmā; un
- pašvaldības pārstāvju vārdi, paraksts un pašvaldības rekvizīti.

Papildus tiesībsargs konstatēja, ka dažas pašvaldības, piemēram, Rīgas valstspilsētas pašvaldība publicē informāciju par tās izdotajām koku ciršanas atļaujām savā tīmekļa vietnē (skat.: <https://www.rdpad.lv/Mekletaji/koki/>). Līdzīga prakse ir arī Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībā (skat.: <https://www.jurmala.lv/lv/izsniegtas-koku-ciršanas-atlajas>). Šajās datubāzēs gan netiek publiskoti attiecīgo koku ciršanas atļauju adresāti, un iesnieguma kontekstā jānorāda, ka iesniedzējs bija lūdzis tam izsniegt Koku ciršanas atļaujas kopiju, aizklājot personas datus.

Atbildot uz tiesībsarga vēstuli, kurā lūgts sniegt paskaidrojumu par to, kāpēc pašvaldība ir noteikusi ierobežotas pieejamības informācijas statusu Koku ciršanas atļaujai, pašvaldība norādīja, ka tā izsniegto koku ciršanas atļauju informāciju dara zināmu trešajām personām līdzīgi, kā to praksē īsteno Valsts meža dienests (turpmāk – VMD). Proti, arī VMD informāciju par izsniegtajām meža ciršanas atļaujām (apliecinājumiem saskaņā ar Meža likuma 12. pantu) nepublisko un **piemēro** tām ierobežotas informācijas statusu kopumā, bez selektīvas attiecināšanas uz personu datiem.⁷

VMD savā vēstulē tiesībsargam, savukārt, norādīja, ka tas **nepiemēro** ierobežotas pieejamības informācijas statusu izsniegtajiem koku ciršanas apliecinājumiem. Ierobežotas pieejamības statuss nav noteikts arī kādai atsevišķai koku ciršanas apliecinājuma daļai. Tomēr, apliecinājumā tiek ietverti personas dati – īpašnieka, tiesiskā valdītāja vai pilnvarotās personas vārds, uzvārds, personas kods, deklarētā dzīvesvietas adrese. VMD šo datu apstrādē ievēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), kas VMD uzliek par pienākumu apstrādāt datus tikai tam paredzētam mērķim, kā arī nenodot šos datus trešajām personām bez tiesiska pamata.⁸

⁷ Šeit un turpmāk, kur norādīts pašvaldības viedoklis, tas tiesībsargam ir ticis sniegts pašvaldības 2022. gada 12. decembra vēstulē Nr. RN/2022/4.2-2/2791.

⁸ Skaidrojums sniegts VMD 2023. gada 7. februāra vēstulē Nr. VMD1-13/191 tiesībsargam.

No minētā izriet, ka pašvaldības apgalvojums par to, ka līdzīga prakse ir arī VMD, nav patiess.

Tiesībsargs piekrīt VMD, ka informācija par koku ciršanas apliecinājumu adresātu saskaņā ar Vispārējo datu aizsardzības regulu ir uzskatāma par ierobežotas pieejamības informāciju. Šķiet, ka šo apzinājās arī iesniedzējs, jo savā informācijas pieprasījumā tas lūdza aizklāt minētos datus.

Pašvaldība vērsusi arī tiesībsarga uzmanību uz 2022. gada janvāra raidījumu “De facto”, kurā aktualizēta mežu īpašnieku informācijas noplūde VMD. Esot bijuši gadījumi, kad meža īpašniekiem tiek neatlaidīgi piedāvāts nopirkt cirsmu, kad viņi tik tikko ir saņēmuši koku ciršanas apliecinājumu.⁹ Publikācijā par šo raidījumu papildus norādīts, ka nākotnē ziņas par mežiem un cirmām paredzēts veidot kā atvērto datus, pieejamus visiem. Minētais jau ir īstenojies – šobrīd meža inventarizācijas dati ikvienam jau ir pieejami tiešsaistē.¹⁰ Kā jau minēts, šajā gadījumā iesniedzējs nebija lūdzis tam izsniegt Koku ciršanas atļaujas adresāta personas datus (piemēram, telefona numuru vai citu kontaktinformāciju). Ja nav šīs kontaktinformācijas, nav arī iespējas sazināties. Līdz ar to abi gadījumi nav salīdzināmi.

Neviens normatīvais akts neparedz, ka jebkādai citai informācijai, izņemot Koku ciršanas atļaujas adresāta personas datiem, būtu nosakāms ierobežotas pieejamības informācijas statuss. Līdz ar to visa pārējā Koku ciršanas atļaujā iekļautā informācija ir uzskatāma par vispārpieejamu informāciju, kuras izsniegšanu persona var lūgt arī elektroniski, bez elektroniskā paraksta. Koku ciršanas atļauja būtu izsniedzama to anonimizējot, t.i. aizklājot personas datus.

2. Vides informācijas sniegšana

Savā skaidrojumā Pašvaldība norādīja tiesībsargam, ka tās ieskatā koku ciršana [...] nav vērtējama kā jautājums, kas atbilstoši iesniedzēja iesniegumos paustajiem argumentiem pēc būtības bijusi tieši ar vides aizsardzības jautājumiem saistīta problēma, bet, kā jau tika norādīts atbildē iesniedzējam, dažādiem citu jomu jautājumiem, tostarp vislielākā mērā ar iespējamiem strīdiem par zemes piekritību un lietošanu.

Saistībā ar minēto ir jāuzsver, ka Vides aizsardzības likuma 7. panta trešajā daļā ir noteikts, ka vides informācijas pieprasītājam **nav jāpamato, kādam nolūkam šī informācija nepieciešama**. Tas nozīmē, ka pašvaldībai nav jāvērtē iesniedzēja motivācija iegūt vispārpieejamu vides informāciju. Vides informācija par tādu ir uzskatāma, ja tā atbilst Vides aizsardzības likuma 1. panta 19. punktā noteiktajai vides informācijas definīcijai – objektīviem kritērijiem. Tātad pašvaldībām nav jāvērtē personu subjektīvā vēlme aizsargāt vai neaizsargāt vidi, lemjot, vai personām tiks izsniegta vides informācija. Turklāt, vadoties no Satversmes 100. pantā ietvertajām tiesībām uz vārda brīvību, tiesību uz informācijas pieejamību mērķis ir nodrošināt arī sabiedrības tiesības sekot līdzi tam, kā valsts pilda tai uzticētās publiskās funkcijas. Nav nekādas nozīmes tam, kā persona izmanto vispārpieejamu informāciju, kuru tai iestāde ir sniegusi.

Informācijas iegūšana nav salīdzināma arī ar negodprātīgiem actio popularis pieteikumiem tiesās, nepamatoti atsaucoties uz vides aizsardzības interesēm. Vides aizsardzības likuma 9. panta trešajā daļā ir noteikts, ka sabiedrība ir tiesīga apstrīdēt un

⁹ Skat. raidījuma “De facto” ierakstu: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/zinu-analize/de-facto-pec-valsts-meza-dienesta-reformas-mezzini-mezos-paradisies-uz-pusi-retak.a441251/>.

¹⁰ Skat. Zemkopības ministrijas publikāciju: <https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/meza-inventarizācijas-dati-ikvienam-bus-pieejami-tiessaiste> un Valsts meža reģistra datus: <https://data.gov.lv/dati/eng/dataset/meza-valsts-registra-meza-dati>.

pārsūdzēt valsts iestādes vai pašvaldības administratīvo aktu vai faktisko rīcību, kas neatbilst vides normatīvo aktu prasībām, rada kaitējuma draudus vai kaitējumu videi. Taču likumā nav noteikts šāds nosacījums attiecībā uz vides informācijas iegūšanu. Šādu ierobežojumu nemaz nebūtu iespējams paredzēt, jo, lai noskaidrotu, vai iestādes lēmums vides jomā rada draudus videi, personai sākumā ir jāiepazīstas ar attiecīgā lēmuma saturu.

Tā kā koku ciršanas atļauja ir vides informācija, šādas vides informācijas izsniegšanā pašvaldībai ir jāievēro arī Vides aizsardzības likuma 10. panta trešās daļas 3. punkta prasības un **jāsniedz informācijas pieprasītājam (iesniedzējam) nepieciešamā palīdzība, formulējot vai precizējot iesniegumu**, ja tās ieskatā informācijas pieprasījumā bija trūkumi. Šāda palīdzības sniegšana būtu sagaidāma, balstoties arī uz labas pārvaldības principu. Pretējā gadījumā, norādot, ka vienīgais ceļš, kā iegūt informāciju, ir vēršanās tiesā, pašvaldība netiešā veidā arī lieki noslogo tiesu sistēmu. Ja jautājumu var atrisināt bez tiesas iesaistes, pašvaldībai ir jāveicina šādu risinājumu izmantošana. Minētais būtu sagaidāms, vadoties arī no VPIL 10. panta sestās daļas, kas paredz, ka valsts pārvaldes pienākums ir vienkāršot un uzlabot procedūras privātpersonas labā.

Atsakot sniegt pieprasīto informāciju, pašvaldībai nenoliedzami bija pienākums norādīt, kāda ir informācijas sniegšanas atteikuma apstrīdēšanas kārtība, jo šādu kārtību paredz Informācijas atklātības likuma 12. panta pirmā daļa. Taču **kopsakarā vērtējot visu situāciju, secināms, ka šajā gadījumā primāri pašvaldībai bija pienākums sniegt iesniedzējam nepieciešamo palīdzību, lai tas varētu pareizi noformēt un precizēt savu informācijas pieprasījumu. Un tikai tad, ja iesniedzējs nebūtu veicis nepieciešamos precizējumus, pašvaldība varētu secīgi pieņemt lēmumu atteikt izsniegt informāciju.**

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Tiesībsarga likuma 11. panta 1. un 3. punktu, 12. panta 4. un 5. punktu, kā arī 25. panta pirmo, otro un trešo daļu, izskatījis pārbaudes lietu, **tiesībsargs aicina Ropažu novada pašvaldību:**

- 1) **mēneša laikā** no šī atzinuma saņemšanas dienas **atvainoties** iesniedzējam un **izsniegt** viņam anonimizētu Koku ciršanas atļaujas kopiju (t.i. aizklājot personas datus);
- 2) **turpmāk nenoteikt** pašvaldības izsniegtajām koku ciršanas atļaujām ierobežotas pieejamības informācijas statusu (izņemot tajās ietvertajai ierobežotas pieejamības informācijai, piemēram, fizisko personu datiem);
- 3) **turpmāk sniegt** informācijas pieprasītājiem nepieciešamo palīdzību, formulējot vai precizējot iesniegumu, kurā lūgts izsniegt vides informāciju, un piemeklēt situācijām tādus risinājumus, kur personas var atrisināt sev aktuālos jautājumus bez vēršanās tiesā; un
- 4) **mēneša laikā ziņot** tiesībsargam par šo rekomendāciju izpildi.

Ar cieņu
tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu